

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.
Ser.

745

Title: *Muzolsa Vachanam*

745

गुणित वचना

Gunitāha Vāchanā		Title
:	:	Author
:	:	Editor
:	:	Year, Vols.
:	:	Publisher
745	:	Remarks

पु०

३

श्रीगणेशायनमः॥ॐ कृतमंगलास्तनः॥ स्वकंकृतः कृताचमनः प्राङ्मुखो यजमानो
नो वस्त्राच्छादितो पीठे उपविश्य॥ संस्कार्य च तथैवोपवेश्य॥ॐ मुमुखश्चैकरं॥
देवादिशं तु नः॥ सिद्धिं ब्रह्मेशानां जनार्दनाः॥ इति श्लोकं पठित्वा॥ॐ लक्ष्मी नारायणा
भ्यां नमः॥ उन्नामदश्वराभ्यां॥ शचीपुरंदराभ्यां॥ मातापितृभ्यां॥ इष्टदेवताभ्यां॥
कृच्छदेवताभ्यां॥ सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो॥ आचम्य प्राणानाधौ कृत्वा देशकालासंकी
र्त्य॥ अमुकफलसिद्ध्यर्थं श्रौयेवा अमुककर्मकरिष्ये॥ तदंगतदाहो पुण्याहवा
चनादिकरिष्ये इति संकल्पयेत्॥ तदा तु प्रयोगाद्वा हिर्नृतं पुण्याहवाचनाद्यंगं
तदा मूकफलसिद्ध्यर्थं अमुककर्मकर्तुं मंगलभूतमाहो पुण्याहवाचनादिकरि
ष्ये इति प्रत्येकं संकल्प्य॥ प्रधानसंकल्पस्तु सर्वकृत्वा तद्दिन एव श्वः कार्यः॥ त
तः कर्तारस्य पुरतः॥ महीद्यौः पृथिवी च न इति मंत्रादृत्या दक्षिणोत्तरतो नृभिः स्पृष्टा॥

ॐ महीद्यौः पृथिवी च न इत्यंशं मिमिक्षतां॥ पितृतां नो भरीमभिः॥ ओषधयः सं
वदंते सोमेन सह राज्ञा॥ यस्मै ह्युपोति ब्राह्मणस्तं राजन्यारयामसि॥ इति मंत्रे
ण तं इलपुंजो कृत्वा॥ आकलशेषु धावति पवित्रे परिधिष्यते॥ उक्ते र्यज्ञेषु वर्द्धते॥
इति मंत्रेण कलशो निधाय॥ इमं मे गंगयमुने सरस्वति शुतुद्रि स्तोमं स च ताप
रुद्व्या॥ असि कत्या मरुद्दधे वितस्तया जरी की ये शृष्ट्या सुषामया॥ इति मंत्रेण
लेन प्रत्येकं कलशं पूरयित्वा॥ गंधद्वारां दुराधर्षा नित्यपुष्टां करीषिणी॥ ईश्वरी
सर्वभूतानां तामिहोपद्रुये श्रियं॥ इति मंत्रेण गंधं कलशयोः॥ प्रक्षिप्य॥ वा ओ
षधीः पूर्वजाता देवैश्च युगं पुरा॥ मने नु बभूवामहं शतं धामानि सप्त च॥ इ
ति मंत्रेण सर्वे षधी निक्षिप्य॥ कांठात्कांठात्प्ररोहंति परुषः परुषः परि॥ एवानो
दूर्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च॥ इति मंत्रेण कलशयोः पंचपल्लवानि निक्षिप्य॥ स्थाना

पु०
२

एधिविभवानक्षरानिवेशनी॥यवानःशर्मसप्रथः॥इतिमंत्रेणकलशयोःस
तमनिकानि क्षिप्य॥याःफलनीर्णाअफलाअपुष्पायाश्चपुष्पणीः॥व
हस्पतिप्रसूतास्तानोमुच्यन्तेहसः॥इतिमंत्रेणकलशयोःफलानि क्षिप्य॥
सहिरलानिहस्तुषेसुवातिसविताभगः॥तंभागंचित्रमीमहे॥इतिमंत्रेणक
लशयोःपंचरत्नानिनिक्षिपेत्॥हिरण्यरूपःसहिरण्यसंदृग्पांनपांसेदुहिरण्यव
र्णः॥हिरण्ययासरियोनेर्निषद्याहिरण्यदादृत्यन्मसमे॥इतिमंत्रेणाहिरण्यनि
क्षिपेत्॥युवासुवासाःपरिवीतआगात्सउश्रेयाभनतिजायमानः॥तंधीरासःकव
यउल्लयंतिस्वाध्यामनसादेवयंतः॥इतिमंत्रेणवाससाचकलशकंठौवेष्टयित्वा॥पू
र्णहविंपरापतसुपूर्णापुनरापत॥वस्तेववित्रीणावहाइषमूर्जज्ञातक्रतो॥इति
मंत्रेणसतुंगलाभ्यांसफलाभ्यांपात्राभ्यांकलशयोरननेपिहृष्यात्सर्वत्रप्रतिकलशं
मंत्रावृत्तिः॥

उत्तर

उत्तरसंज्ञा च॥तत्वायामिधुनःशेषोवरुणस्त्रिष्टुप्॥कलशोवरुणावाहनेवि
नियोगः॥ॐतत्वायामिधुनोवाहमानःस्तदाशास्तेयजमानोहविर्भिः॥
अहेकमानोवरुणोहवोध्युरुज्ञंसमानआयुःप्रमोधीः॥उत्तरकलशोवरुणावा
हयेत्॥चंद्रनापूजयेच्च॥ततःउत्तरकलशोदेवताआवाहयेदेवं॥कलशस्यमुखे
विष्णुःकंठेरुद्रसमाश्रितः॥मूलेतस्यस्थितोब्राह्मामध्येमातृगणास्मृताः॥कुक्षौ
तुसागराःसर्वेसप्तदीपावसुंधरा॥ऋग्वेदोथमनुर्वेदःसामवेदोत्थर्वणः॥अंगे
असहिताःसर्वेकलशंतुसमाश्रिताः॥अत्रगायत्रीसावित्रीज्ञांतिःपुष्टिकरीत
था॥आयांतुममशांत्यर्थंदुरितक्षयकारकाः॥ततस्तत्कलशोअक्षतानि क्षिपेत्॥
मातृदेवोभव॥पितृदेवोभव॥आचार्यदेवोभव॥अतिथिदेवोभव॥अवनिरु
तजानुमंडलःकमलमुकुटसदृशमंजलिंशिरस्याधायदक्षिणेनपाणिनासुब
सर्वसमुद्राःसागरेस्तीर्थानिजलदानदाः॥आयांतुममशांत्यर्थं॥

पु.
३

र्णपूर्णकलशं धारयित्वा ॥ आशिषः प्रार्थयंते ॥ प्रार्थनामाह ॥ एताः सत्याः आशिषः
संतु ॥ दीर्घा नागानद्योगिरयस्त्रीणि विष्णुपदानि च तेनायुः प्रमाणेन पुण्याहं दीर्घं
मायुरस्तु ॥ त्रिः ॥ शिवा आपः संतु ॥ सौमनस्यमस्तु ॥ अक्षतं चारिष्टं वास्तु ॥ गं
धाः पांतु ॥ सुमंगलं ॥ अक्षताः पांतु आयुष्यमस्तु ॥ पुण्याणि पांतु सौश्रीयमस्तु ॥ ता
वृक्षानि पांतु ऐश्वर्यमस्तु ॥ दक्षिणाः पांतु ॥ ब्रह्मधेयं वास्तु ॥ दीर्घमायुः शान्तिः पु
ष्टिस्तुष्टिस्तुष्टिस्तु ॥ श्रीर्यशो विद्याविनयो वित्तं ब्रह्मपुत्रं चायुष्यं वास्तु ॥ अ
त्र सर्वत्र ब्राह्मणैरस्त्विति प्रत्युत्तरं देयं ॥ यं कृत्वा सर्ववेददेवयज्ञक्रियाकरणकु
र्मरिभाः शुभाः शोभनाः प्रवर्तन्ते ॥ तमहमोकारमादिकृत्वा कुर्यात्तुः सामाशीर्व
चनं ब्रह्मधिमत्तं संविज्ञौ भवद्भिरनुज्ञातः पुण्यं पुण्याहं वाचयिष्ये ॥ वाच्यतामिति
विप्राः ॥ एवमुत्तरत्रापि यथायोग्यं प्रत्युत्तरं ॥ ततो यजमानः ॥ भद्रं कर्णेभिः श्रुत्वा
मदेवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ॥ स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं य

३

रायुः ॥ इविणोदाः इविणसस्तरस्य इविणोदाः सनरस्य प्रथमं सत् ॥ इविणोदावीर
वतीमिषत्तो इविणोदा रासने दीर्घमायुः ॥ नवोनवो नवति जायमानो द्वाकेतुरु
षसामेत्यग्रे ॥ भागं देवेभ्यो विधात्या यन्म्रचंद्रमास्ति रते दीर्घमायुः ॥ उज्ज्वारि
विदक्षिणा वंते ॥ हिरण्यदा अमृतं ॥ आपउंदंतु जीवसे दीर्घायुत्वाय वचसे ॥ यस्त्वा
ददाकीरिणा ॥ जातवेंदोथशो अस्मा सुये हि ॥ यस्मै वं सकृत्ते ॥ अदिवनं सपुत्रिणं ॥
संत्वा सिंचामि यजुषा प्रजा मायुर्धनं च ॥ व्रते नियमतपस्वाध्यायक्रतुदमदान
विशिष्टानां ब्राह्मणानां मनः समाधीयतां ॥ विप्राः समाहितमनसरमः ॥ यजमानः
प्रसीदंतु भवंतः ॥ विप्राः असन्ताप्ताः ॥ यजमानः ॥ शान्तिरस्तु ॥ पुष्टिरस्तु ॥ तुष्टि
रस्तु ॥ वृष्टिरस्तु ॥ अविष्टमस्तु आयुष्यमस्तु ॥ आरोग्यमस्तु ॥ शिवं कर्मा
स्तु ॥ कर्म समृद्धिरस्तु ॥ वेदसमृद्धिरस्तु ॥ शास्त्रसमृद्धिः ॥ पुत्रसमृद्धिः ॥ धनधातुः
इष्टसंपदस्तु ॥ बहिः भविष्यति रसनमस्तु ॥ यस्यापंतमतिरुस्तमस्तु ॥ यश्च

धर्मसमृद्धिरस्तु ॥

यस्तदस्तु॥ उत्तरे कर्मण्यविघ्नमस्तु॥ उत्तरोत्तरमहरहरमिदं हिरस्तु॥ उत्तरोत्त
राः क्रियाः शुभाः शोभनाः संपद्यन्तः॥ तिथिकरणमुहूर्तनक्षत्रसंपदस्तु॥ ति
थिकरणमुहूर्तनक्षत्रग्रहलग्नाधिदेवताः प्रीयन्तः॥ तिथिकरणमुहूर्तनक्ष
त्रेसायहेसदेवते प्रीयेतां॥ दुर्गायांचाल्यो प्रीयेतां॥ अग्निपुरोविश्वेदेवाः प्री
यन्तः॥ इंदुरोगामरुद्राः प्रीयन्तः॥ विष्णुपुरोगा सर्वे देवाः प्रीयन्तः॥ ब्रह्मपु
रोगाः सर्वे देवाः प्रीयन्तः॥ माहेश्वरीपुरोगा उमा मातरः प्रीयन्तः॥ वसिष्ठपुरो
गा ऋषिगणाः प्रीयन्तः॥ अरुंधतीपुरोगा एकपत्यः प्रीयन्तः॥ ऋषयश्चंद्रांस्त्याचा
र्यवेशदेवा यज्ञाश्च प्रीयन्तः॥ ब्रह्मचर्यात्मणाश्च प्रीयन्तः॥ श्रीसरस्वत्यो प्री
येतां॥ अद्भुतमेधे प्रीयेतां॥ भगवती कात्यायनी प्रीयेतां॥ भगवती माहेश्वरी प्री
येतां॥ भगवती शान्तिकरी प्रीयेतां॥ भगवती पुष्टिकरी प्रीयेतां॥ भगवती तुष्टि

करी प्रीयेतां॥ भगवती ऋष्टिकरी प्रीयेतां॥ भगवती विघ्नविनायको प्रीयेतां॥ भगव
न्त्वामी महासेनः सपत्नीकः ससुतः सपार्श्वदः सर्वस्त्रानगतः प्रीयेतां॥ हरिह
रहरिण्यगर्ताः प्रीयेतां॥ सर्वाः ग्रामदेवताः प्रीयेतां॥ सर्वाः कुलदेवताः प्रीयेतां॥
हता ब्रह्मद्विषः॥ हताः परिपंथिनः॥ हता अस्य कर्मणो विघ्नकर्तारः॥ शत्रवः प
राभव्यान्तु॥ शम्भुं तु घोरानि॥ शम्भुं तु पापानि॥ शम्भुं वितयः॥ शुभानि बद्धं तां॥
शिवा आपः संतु॥ शिवा ऋतवः संतु॥ शिवा अग्नयः संतु॥ शिवा आहुतयः संतु॥
शिवा ओषधयः संतु॥ शिवा वनस्पतयः संतु॥ शिवा अतिथयः संतु॥ अहोरात्रे
शिबे स्यातां॥ निकामे निकामे न नः पर्जन्यो वर्षन्तु॥ फलवसो न ओषधयः
पच्यन्तः॥ योगक्षेमो न कल्पतां॥ शुक्रांगारकबुधबृहस्पतिशनिश्चरराहुके
तु सोमसहिता आदित्यपुरोगाः सर्वे गृहाः प्रीयेतां॥ भगवान्नारायणः प्रीयेतां॥

भगवान्यर्जन्यः प्रीयतां ॥ भगवान्त्वामीमहसेनः पुण्याहकाकान्वाचयिष्ये ॥ वा
 च्यतामिति विप्राः ॥ ३ इति वशकुने सामगायसि ब्रह्मपुत्र इव सवनेषु शंस
 सि ॥ वषेव वाजीशिशुमतीरपीत्यासर्वतो नः शकुने भद्रमावदविश्वतो नः
 शकुने पुण्यमावद ॥ याज्यया यजति प्रतिवेद्याया पुण्येव लक्ष्मीः पुण्यामे
 वतं लक्ष्मीं संभावयति पुण्यां लक्ष्मीं संस्करते ॥ यत्पुण्यं न क्षत्रं तद्गुरुकुर्व
 तोपपुषं ॥ यदा वै सूर्य उदेति ॥ अथ न क्षत्रं नैति ॥ यावति तत्र सूर्यो गच्छेत् ॥
 यत्र न घन्यं पश्येत् ॥ तोवति कुर्वत यत्कारी स्यात् ॥ पुण्याह एव कुरुते ॥ तानि
 वा एतानि ॥ यमनक्षत्राणि ॥ यान्येव देवनक्षत्राणि ॥ तेषु कुर्वत यत्कारी स्यात् ॥
 पुण्याह एव कुरुते ॥ मसं सहकुटुंबिने महाजनानं मस्तुर्वाणाय प्राचीर्वचनं
 मपेक्षमाणाय अमुकसर्मणः पुण्याहं भवंतौ ब्रुवंतु ॥ इति त्रिवर्देत् ॥ ॐ पुण्याह

मिति विप्राः ॥ ॐ स्वस्तये वायुमुपब्रवामहे सोमं स्वस्ति भुवनस्य यस्यति ॥
 बृहस्पतिं सर्वगणं स्वस्तये स्वस्तये आदित्या सोमं वतुनः ॥ आदित्य
 उदयनीयः पथ्यये वेतः स्वस्त्या प्रयंति पथ्यां स्वस्ति मभ्युद्यंति स्वस्त्ये
 वेतः प्रयंति स्वस्त्युद्यंति स्वस्त्युद्यंति ॥ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति
 नः पूषा विश्ववेदाः ॥ स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्प
 तिर्दधातुः ॥ अष्टौ देवा वसवः सोम्यासः ॥ चतस्रो देवी रजराश्रविष्ठाः ॥ ते यज्ञं पातु
 रजसः परस्तात्संवत्सरीणममृतं स्वस्ति ॥ मत्प्रमित्यादि पूर्ववत् ॥ स्वस्ति भ
 वंतो ब्रुवंतु ॥ त्रिविप्राः ॥ आयुष्मते स्वस्तीति प्रतिवचनं त्रिः ॥ ओं नृध्याम
 स्तोमं सनुयामवाजमानो मंत्रं सरथे होषयातं ॥ यशोनपक्षं मधुगोघृत
 राभूतां शो अश्विनोः कामजिमप्राः ॥ सर्वामृद्धिं मधुयामि ॥ तितं वै ते जसे

सर्पसद

वपुरस्तां कंदोभिर्मध्यतोक्षैरुपरिष्ठाद्वायत्र्यासर्वतोद्वादशाहंपरिभूयसर्वमि
द्विमाधोत्सर्वांमद्विमधोतियएवंवेद॥ क्रध्यास्महव्येनमसोपसद्य॥ मित्रं
देवं मित्रधेयं नो अस्तु॥ अनूराधान्हविषावर्धयंतः॥ शतं जीवेमदारदः सवीराः॥
त्रिणित्रीणि वै देवानां मरुतां त्रीणि कुंदाः॥ सित्रीणि सवनानि॥ त्रयमेतल्लोकाः॥
क्रध्यामेव तद्दीप्य एषु लोकेषु प्रतितिष्ठति॥ मध्यमित्यादि पूर्ववत्॥ स हि भवतो
ब्रुवंत्विति त्रिः॥ विप्राः० ओं स ध्यतामिति प्रतिवचनं त्रिः॥ ओं श्रिये जात श्रिय आनि
वियाय श्रियं वयो जरित्भ्यो दधाति॥ श्रियं वसाना अमृतत्वमायन् भवति सत्या
समिधामितेष्टे॥ श्रिय एवैनं तद्विद्यमादधाति संतम्रचावण्डकृत्यं संतये संधीय
ते प्रजया पशुभिर्य एव वेद॥ यस्मिन् क्रत्वाप्यजय सर्वमेतदमुच्यते लोकमिदं मुच्य
सर्वं॥ तं नो नक्षत्रमभिजिह्वित्य॥ श्रीयं दधात्वहणीयमानं॥ अहं बुध्नियमंत्रमगो

या॥ यमधयस्त्रयि विहाविदुः॥ क्रचः सामानियजूंषि साहिस्त्रीरमृता सतांम॥
एतैर्मंत्रैर्नरां जनं कारयंति॥ मध्यमित्यादि पूर्ववत्॥ अमुककर्मणः श्रीरस्ति
ति भवतो ब्रुवंत्विति त्रिर्ब्रूयात्॥ अस्तु श्रीरिति विप्राः॥ वयं शतं संपूर्णं
मस्तु॥ शिवं कर्मस्ति॥ गोत्राभिर्वह्निस्तु॥ प्रजापतिः प्रीयतां॥ क्रजेभिर
मेरज आतत त्वान्क्रतुं पुनानः कविभिः पवित्रैः॥ शोचिर्वसानः पर्यायुरपां श्रि
योमिमीते बृहती रनूनाः॥ तद्व्येषः श्लोको भिगीतो मरुतः परिवेष्टारो म
रुतस्यावसन्तं ह्यगाविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वे देवाः सभासद् इति॥ तत उत्त
रकलशो दक्षिणहस्तं दक्षिणकलशो वामहस्तं गृहीत्वा ताभ्यां धाराद्वयं सं
स्तुत पात्रे निधेयेत्॥ एभिर्मंत्रैः॥ वास्तोष्पते प्रतिजानीत्यस्मान्त्स्यावेशो अनमो
बो भवानः॥ यत्वेमहे प्रतित नो जुषस्व शं नो भवद्विपदे च शंचतुष्यदे॥ वा
स्तोष्पते प्रतरेण न एधि गयस्फानो गोभिरिंशो॥ अजरा सस्ते सख्यस्याम

وہ

तव प्रिया सो भवति तेन पुत्रान् प्रति मोक्षयस्व ॥ वास्तोष्मते शम्भवा संसदाते
सक्षी महिरण्वया गातुमत्या ॥ पाहि क्षेम उत योगेवरं नो यूयं पात स्वस्ति
भिः सदानः ॥ भमीव हवास्तोष्मते विश्वरूपाण्या विशन् ॥ सर्वा सुशोच
एधिनः ॥ शिवं शिवं शिवं ॥ ततः कर्तुं वा मतः पत्नी मुपवेश्या पात्रपाति ज
त्वेन पल्लवदूर्वादिभिः उदङ्मुखं वा विप्रः अभिषिञ्चेयुस्तिष्ठंतः ॥ तत्र मंत्राः
समुद्रज्येष्ठा इति च तत्सुणं च सिद्धिं आपः स्त्रियुषः अभिषेके वि० ॥ ॐ समुद्र
ज्येष्ठाः सलिलस्य मध्यात्पुनानायांसनि विश्रमानाः ॥ इन्द्रो यावज्जीव षण्णो
रादता आपो देवी शिहमामवन्तु ॥ या आपो दिव्या उत वा स्ववतिरवनि त्रिमातु
त वा याः स्वयंजाः ॥ समुद्रार्थायाः शुचयः पावकास्ता आपो देवी र हमा मव
न्तु ॥ या सां राजावरुणो याति मध्ये स स्यान्ते अब पश्यं जनानां ॥ मधुश्चक्रतः शु
चयो याः पावकास्ता आपो ॥ या सुराजानरुणो या सुसोमो विश्वे देवा या

सूर्जं मदंति॥ वैश्वानरो या स्वग्निः प्रविष्टस्ता आपो॥ त्रायंतामिह देवा
स्त्रायतां मरुतां गणः॥ त्रायंतां विश्वाभूतानि यथा यमरपा असत्॥
आप इदा उ मे षजी रापो अभी वचातनीः॥ आयः सर्वस्य ने षजी स्तास्त क
ण्वंतु मे षजं॥ हस्ताभ्यां दश शरवाभ्यां जिह्वा वाचः पुरोगवी॥ अनामयितुभ्यां
त्वाताभ्यां त्वोषस्पशमसि॥ इमा आयः शिवतमा इमाः सर्वस्य ने षजीः॥ इ
मारा इत्यवर्धनी रिमारा इभरतो मृताः॥ याभि र्दिमभ्यधि चं ह्यजापतिः सो
मं राजानं वरुणं यमुमनु॥ ताभिरिद्विरभिधिंचामित्वा महराज्ञा त्वमधिराज्ञा
भवेह॥ महांतं त्वामहो ना सन्नजं च वर्षणीनां देवी जनित्र्यजी जन इद्रा जनित्र्य
जी जनत॥ देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे श्विनो ब्राह्म्यां पूष्मो हस्ताभ्यां मग्ने स्ते
जसा सूर्यस्य वर्धंसे इत्येन्द्रियेणाभिधिंचामि॥ बलायै श्रियै यशसे नाद्याय
ॐ नृभुवः स्वः अमृताभिषेकोस्त॥ अथ मातृका पूजनं॥ गोरी पद्मा शची मेधा

सावित्रीविजयाजयादेवसेनास्वधास्वाहामातरोलोकमातरः॥ धृतिः पु
 ष्तिस्तथानुष्टि रात्मनः कुलदेवता॥ ब्राह्मीमाहेश्वरीचैवकोमारीवेदमयी
 तथा॥ वाराहीचतथेंद्राणिचामुंडाः सप्तमातरः॥ गणपत्यादिगोर्थादि
 षोडशमातरः ब्राह्म्यादिसप्तमातरश्च एष दशतपुंजेष्वावाहयामि॥
 तदस्तु मित्रावरुणातदग्नेशं चोरस्मभ्यमिदमस्तु शस्तं॥ अग्नीमहिगा
 धमुतप्रतिष्ठां नमो दिवे बृहते सादनाया गृहवे प्रतिष्ठास्तु तत्प्रतिष्ठि
 ततममावाचा शंसव्यंतस्माद्यद्यपि दूर इव पशून्लभते गृहान्नेवेताना
 जिगमिषति गृहाहि पशूनां प्रतिप्रतिष्ठा॥ आवाहित देवताभ्यां नमः॥
 आसनं समर्पयामि॥ पाद्यं० अर्घ्यं० आचमनीयं० स्नानं० वस्त्रं० यज्ञोप
 वीतं० गंधं० अक्षतां० पुष्पाणि० धूपं० दीपं० नैवेद्यं० फलं० तांबूलं० दक्षिणां०
 निरांजनं० गौरीर्भिर्मायसलिलानितक्षयेकपदी द्विपदी सोचतुष्पादी॥

अष्टापदीनवपदी बभ्रुवुषी सहस्राक्षरा परमो व्योमन॥ मंत्रपुष्पं० अनेन गणप
 त्यादिगोर्थादि षोडशमातृकापूजनेन ब्राह्म्यादिसप्तमातृकापूजनेन भग
 वत्यो गणपत्यादिगोर्थादि षोडशमातरः ब्राह्म्यादिसप्तमातरः प्रीयंतां॥ इति
 मातृकापूजनं॥ अथ नां दी आहुः॥ दूर्वाकुरानक्षतां जलं चाराय॥ सत्यवसुसं
 जका विश्वे देवाः नां दी मुखवाः भूर्भुवः स्वः इदं वः पाद्यं स्वाहानमः॥ मातृ
 पितामही प्रपितामह्यः॥ नां दी मुखवाः भूर्भुवः स्वः इदं वः पाद्यं स्वाहानमः॥
 पितृपितामहप्रपितामहाः नां दी मुखवाः भूर्भुवः स्वः इदं वः पाद्यं स्वाहानमः॥
 मातामहमातुः पितामहमातुः प्रपितामहाः पत्नी सहिताः नां दी मुखवाः भूर्भु
 वः स्वः इदं वः पाद्यं स्वाहानमः॥ इत्युक्त्वा सर्वत्र पात्रे दूर्वाक्षतजलं क्षिपेत्॥
 सत्यवसुसंजका विश्वे देवाः नां दी मुखवाः भूर्भुवः स्वः इदं वः आसनं गंधाद्युप
 चारकल्पनं स्वाहानमः॥ मातृपितामहिप्रपितामह्यः नां दी मुखवाः भूर्भुवः स्वः इदं

पु०
९

वः आसनगंधाद्युपचारकल्पनं स्वाहानमम॥ पितृपितामहप्रपिताम
हाः नां दी मुरवाः भूर्भुवः स्वः इदं वः आसनगंधा॥ मातामहमातुः पि
तामहमातुः प्रपितामहाः पत्नी सहिताः नां दी मुरवाः भूर्भुवः स्वः इदं
वः आसनगंधाद्युपचारकल्पनं स्वाहानममेति दूर्वा क्षतगंधपुष्पज
लानि प्रत्येकं पात्रे क्षिपेत्॥ गणपत्यादिगौर्योदिषोऽन्नामातरः ब्राह्म्या
दिसप्तमातरश्च भूर्भुवः स्वः वः युग्मब्राह्मणभोजनपर्याप्तं नं आमं
वाहिरण्यं वा यथाशक्तिसोपस्कारममृतं रूपेण संपद्यंतो स्वाहा
नममेति दूर्वादिनिक्षिपेत्॥ एवं सत्यवसुसंज्ञका विश्वे देवाः नां दी
मुरवाः भूर्भुवः स्वः वः युग्मब्राह्मणभोजनपर्याप्तं दास्यमानं यथा
शक्तिसोपस्कारं स्वाहानमम॥ मातृपितामहिप्रपितामह्यः नां दी

मुरवाः भूर्भुवः स्वः वः युग्मब्राह्मणभोजनपर्याप्तं यथाशक्तिसोपस्कारं
स्वाहानमम॥ पितृपितामहिप्रपितामहाः नां दी मुरवाः भूर्भुवः स्वः
वः युग्मब्राह्मणभोजनपर्याप्तं यथाशक्तिसोपस्कारं स्वाहानमम॥
मातामहमातुः पितामहमातुः प्रपितामहाः पत्नी सहिताः नां दी मु
रवाः भूर्भुवः स्वः वः युग्मब्राह्मणभोजनपर्याप्तं यथाशक्तिसोपस्का
रं स्वाहानमम॥ उपास्मै गायतानरः पवमाना ये देवाः॥ अभि देवा इयं
क्षते॥ अभिते मधुना पयोथर्वाणां भस्त्रिभ्यः॥ देवं देवाय देवयु॥
सनः पवस्व शं गवेशं जनाय शमर्वते॥ शं राज नो धधीभ्यः॥ बभ्रुव
नु स्वतव सेरुणा यदिविस्मृशे॥ सोमा यगाधमर्वता हस्तं न्युते भिरदि
भिः स्मृतं सोमं पुनीतना॥ मधो वा भानतामधु॥ मजा पतेन त्वं देता न्यन्यो

पु०

१०

विश्वाज्ञातानि पारितावभूव ॥ यत्कामास्ते नु कुमस्तनो अस्तु वयं स्या
मपतयोरयीणां ॥ हतस्य नांदी आद्वस्य सं पूर्णता मिद्धये द्राक्षामलके
तत्प्रतिनिधित्वेन इव्यं वा दक्षिणां संप्रददेन मम ॥ माता पिता मही चैव त
थैव प्रपितामहः ॥ पिता पितामहश्चैव तथैव प्रपितामहः ॥ मातामह
स्तत्पिता च प्रमातामहकादयः ॥ एते भवंतु सुप्रीताः प्रयच्छंतु च मंगलां ॥ तत्
आचारतः किंचिद्व्यं इच्छामस्तु इति मंत्रं तपस्वी कल्पयात्रेण संघटते न शङ्क
यात् ॥ इच्छामस्तु पुरुषं संसर्गिणः शश्वतं महवमानाय साध ॥ स्यान्तः स नुस्तनये
विज्ञावाग्नेसाते सुमतिर्भूत्वस्मे ॥ अनेन नांदी आद्वेन नांदी भुखरेवताः प्रीयं
तां वृद्धिः ॥ तत्तामातृकादिमंत्रं येन ॥ जीवन्मातृकस्य न मातृपार्वणं ॥ जीवन्माता
महस्य न मातामहपार्वणं ॥ जीवन्पितृकस्य न पितादया तेभ्यो दद्यात्स्व
यं सुत इति ॥ पुण्याहवाचनसमाप्तः ॥ शके १११२ सा वैशाखवद १३ त्रासुणा यदयात् ॥ ॥

१०